

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 67/2010-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júna 2010 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Rudolfa Tkáčika a Ľubomíra Dobríka o sťažnosti JUDr. L. S., P., zastúpeného advokátom JUDr. M. T., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 62/2008 v období po právoplatnosti nálezú Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 286/07 z 28. februára 2008 takto

r o z h o d o l :

Základné právo JUDr. L. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 62/2008

v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 286/07 z 28. februára 2008 porušené nebolo.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2009 doručená sťažnosť JUDr. L. S., P. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 62/2008 v období po právoplatnosti nálezů ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 286/07 z 28. februára 2008.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ je ako žalovaný vo 4. rade účastníkom súdneho konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 4 C 62/2008. Predmetné súdne konanie začalo 7. septembra 1999 podaním žaloby o vydanie nehnuteľnosti na Okresnom súde Trnava. Vec však bola postúpená okresnému súdu ako miestne príslušnému a bola jej pridelená sp. zn. 4 C 5/2000. V čase medzi 1. januárom 2005 a 1. januárom 2008 bola vec vedená opäť pred Okresným súdom Trnava z dôvodu zániku okresného súdu. Po obnovení okresného súdu bola vec vrátená tomuto súdu, a preto je v súčasnosti vedená na tomto súde pod sp. zn. 4 C 62/2008.

Sťažovateľ už v minulosti úspešne napadol prietahy v predmetnej veci sťažnosťou podanou ústavnému súdu pre porušenie svojho práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov, o ktorej ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 286/07 z 28. februára 2008 rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo. Okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal aj finančné zadosťučinenie v sume 20 000 Sk.

Sťažovateľ tvrdí, že „Okresný súd Piešťany nerešpektoval príkaz Ústavného súdu SR, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 62/2008 konal bez zbytočných prietahov. Preto aj sťažovateľ podal opätovne sťažnosť na prietahy tohto konania.“.

Z príloh sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ doručil 2. októbra 2009 okresnému súdu sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní. Predsedníčka okresného súdu v odpovedi z 28. októbra 2009 skonštatovala, že v predmetnom konaní dochádza k zbytočným prietahom zo strany súdu.

Ústavný súd prijal uznesením č. k. III. ÚS 67/2010-10 z 9. februára 2010 sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie a následne 18. marca 2010 vyzval predsedníčku okresného súdu na vyjadrenie sa k prijatej sťažnosti, zaslanie relevantného súdneho spisu a oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 19. apríla 2010 uviedla:

«Zákonný sudca Mgr. V. Z. sa vyjadril nasledovne: po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. 11. ÚS 286/07 z 28.02.2008 (spis bol vrátený OS PN dňa 21.04.2008) som

31.07.2008 nariadil pojednávanie na T: 08.10.2008, na ktoré som dal predvolať účastníkov a ich PZ; predvolanie na pojednávanie sa nepodarilo doručiť odporcom v 2., 3., 4. (sťažovateľ) a 5. (manželka odporcu v 4. rade) rade;

25.09.2008 (úprava) - predvolania boli opäť doručované odporcom v 4. a 5. rade prostredníctvom orgánu mesta P.; odporca v 4. rade dňa 10.09.2008 bol na infocentre OS PN nahliadnuť do spisu;

10.09.2008 odporca v 4. rade podaním z toho dňa oznámil súdu, že dňa 08.10.2008 nebudú odporcovia v 4. a 5. rade na území SR;

predvolania na T: 08.10.2008, doručované odporcom v 2. a 3. rade (manželia V.) na obe ich adresy, známe súdu, sa vrátili v dňoch 26.09.2008 a 03.10.2008 nedoručené, všetky s poznámkou poštového doručovateľa „adresát neznámy“;

predvolanie na T: 08.10.2008, doručované odporcovi v 4. rade (sťažovateľovi) prostredníctvom MsP Py, sa vrátila dňa 07.10.2008 nedoručená späť z dôvodu, že odporca

v 4. rade sa v mieste jeho trvalého bydliska nezdržiava, keď podľa zistenia hliadky MsP Py by sa mal zdržiavať „niekde v T.“;

08.10.2008 bolo pojednávanie odročené na T: 01.12.2008; predvolania na pojednávanie na T: 08.12.2008, doručované odporcom v 2. a 3. rade na obe ich adresy, známe súdu, sa vrátili súdu v dňoch 04.11.2008, 05.11.2008 a 06.11.2008 ako nedoručené späť s poznámkou poštového doručovateľa „neprevzal v odbernej lehote“;

05.11.2008 navrhovateľ navrhol podaním zo dňa 30.10.2008 pripustenie zmeny návrhu (rozhodnuté dňa 23.04.2009 uznesením č.k. 4C/62/2008-235-);

predvolanie na pojednávania na T: 08.10.2008 a na 01.12.2008, doručované odporkyni v 5. rade prostredníctvom MsP Py sa vrátili nedoručené späť;

MsP Py oznámila súdu adresu TP odporkyne v 5. rade; predvolanie na pojednávanie na T: 01.12.2008, doručované odporcovi v 4. rade prostredníctvom MsP Py sa vrátilo nedoručené späť; MsP Py oznámila súdu, že odporca v 4. rade sa na adrese TP nezdržiava asi 1 rok;

žiadosťou zo dňa 11.11.2008 bol zisťovaný pobyt odporcu prostredníctvom GR ZVJS SR;

prípisom zo dňa 12.11.2008, adresovaným Mestskému úradu T., bol zisťovaný pobyt odporcu v 4. rade v Trnave; listom zo dňa 12.11.2008, adresovaným RO SR, bol zisťovaný TP/PP odporcu v 4. rade;

13.11.2008 bolo súdu doručené mailové podanie odporcu v 4. rade, ktorým oznámil súdu, že sa nemôže zúčastniť pojednávani v tejto veci, nakoľko sa dlhodobo zdržiava v zahraničí; adresu na doručovanie v cudzine súdu neoznámil;

21.11.2008 bolo súdu doručené oznámenie GR ZVJS SR, že odporca v 4. rade nie je vo výkone trestu odňatia slobody ani vo väzbe;

24.11.2008 bolo súdu doručené oznámenie Mesta T., že odporca v 4. rade sa v evidencii obyvateľov mesta Trnava nenachádza a jeho pobyt im nie je známy;

27.11.2008 bolo súdu doručené oznámenie RO SR o TP odporcu v 4. rade (adresa jeho TP nezmenená);

predvolanie na pojednávania na T: 01.12.2008, opakovane doručované odporkyni v 5. rade prostredníctvom MsP Py, sa vrátilo nedoručené späť; listom zo dňa 01.12.2008, adresovaným ROSR, bol zisťovaný TP/PP odporcov v 4. a 5.rade; listom zo dňa

01.12.2008, adresovaným RO SR, bol zisťovaný okruh rodinných príslušníkov odporcov v 4. a 5. rade, za účelom ustanovenia opatrovníkov odporcom v 4. a 5. rade;

22.12.2008 bola doručená správa RO SR, podľa ktorej sa odporcovia v 4. a 5. rade v registri nenachádzajú;

26.01.2009 (podľa ÚZ) odporca v 4. rade oznámil správne meno jeho manželky a tiež, že sa dlhodobo zdržiavajú v zahraničí a preto sa nebudú zúčastňovať ďalších pojednávaní; ani teraz neoznámil súdu adresu odporcov v 4. a 5. rade v cudzine, na ktorú by im bolo možné doručovať súdne zásielky;

14.04.2009 podaním sa odporcovia v 4. a 5. rade vyjadrili k podanému návrhu; v záhlaví podania uviedli ich adresy, na ktoré im súd už (neúspešne) doručoval; odporcovia v 4. a 5. rade ani teraz neoznámil súdu ich adresu v cudzine, na ktorú by im bolo možné doručovať súdne zásielky;

23.04.2009 súd uznesením č.k. 4C/62/2008-235- pripustil zmenu návrhu (podľa návrhu navrhovateľa zo dňa zo dňa 30.10.2008, došlým súdu dňa 05.11.2008);

23.04.2009 - úprava: doručiť o. i. aj uznesenie z č.l. -235- o pripustení zmeny návrhu všetkým účastníkom (aj prostredníctvom orgánu obce, zamestnávateľa); uznesenie č.k. 4C/62/2008-235- dodnes nie je právoplatné, nakoľko sa ho podarilo doručiť iba navrhovateľovi a odporcom v 2., 6., 7. a 8. rade; (pozri.: od 03.06.2009 som bol práceneschopný, do práce som nastúpil dňa 16. 11.2009) dňa 24.06.2009 sa vrátila súdu zásielka, adresovaná odporkyni v 5. rade obsahujúca o.i. uznesenie z č.l. -235- o pripustení zmeny návrhu, s poznámkou poštového doručovateľa „adresát neznámy“;

03.07.2009 boli súdu vrátené ako nedoručené zásielky, adresované odporcom v 2. a 3. rade, doručované prostredníctvom Mestskej polície Hlohovec, obsahujúce o.i. aj uz č.l. -235-; MsP HC uviedla, že v HC nebývajú, pobyt odporcu v 2. rade im nieje známy a odporkyňa v 3. rade má hlásený pobyt na adrese B.; podľa správy OR PZ Bratislava V, doručenej súdu dňa 03.07.2009, na základe žiadosti súdu o doručenie zásielok (obsahujúcich aj uznesenie z č.i. -235-) odporcom v 2. a 3. rade OR PZ oznámilo súdu, že zásielky nedoručili, odporcovia schránku ani zvonček označené nemajú, susedia odporcov v 2. a 3. rade nepoznajú; uviedli tiež nimi zistený TP odporkyne v 3. rade (od 23.06.2008);

14.07.2009 sa súdu vrátila ako nedoručená zásielka (doručovaná prostredníctvom MsP Py) adresovaná odporcovi v 4. rade, obsahujúca o.i. aj uznesenie z č.l. -235-; podľa správy MsP Py odporca v 4. rade na adrese P., nebýva cca 2 roky;

14.07.2009 sa vrátila súdu zásielka, adresovaná odporcovi v 1. rade, obsahujúca o.i. uznesenie z č.l. -235- o pripustení zmeny návrhu, s poznámkou poštového doručovateľa „zásielka nevyzdvihnutá v odbernej lehote“;

14.07.2009 sa vrátila súdu zásielka, adresovaná odporcovi v 4. rade, obsahujúca o.i. uznesenie z č.l. -235- o pripustení zmeny návrhu, s poznámkou poštového doručovateľa „zásielka nevyzdvihnutá v odbernej lehote“;

15.07.2009 a 16.07.2009 sa vrátili súdu ako nedoručené zásielky, doručované odporcom v 2. a 3. rade na ich známe adresy, obsahujúce o.i. uznesenie z č.l. -235- o pripustení zmeny návrhu, s poznámkou poštového doručovateľa „zásielka nevyzdvihnutá v odbernej lehote“;

07.08.2009 sa súdu vrátila ako nedoručená zásielka (doručovaná prostredníctvom MsP Py) adresovaná odporkyni v 5. rade, obsahujúca o.i. aj uznesenie z č.l. -235-; podľa správy MsP Py odporkyňa v 5. rade na adrese P., nebýva a jej pobyt sa im nepodarilo zistiť;

01.04.2010 som dal kancelárii pokyn vyzvať advokáta, ktorý zastupuje odporcu v 4. rade v konaní pred US, aby oznámil adresu odporcu v 4. rade (a príp. aj odporkyne v 5. rade, ktorá je manželkou odporcu v 4. rade), za účelom doručovania súdnych zásielok, nakoľko (ako je už vyššie uvedené) odporca v 4. rade síce opakovane kontaktoval súd, avšak nikdy neuviedol adresu v cudzine, na ktorej sa (spolu s odporkyňou v 5. rade) zdržiava;

01.04.2010 som ustanovil opatrovníkov odporcom v 2., 4. a 5. rade; dňa 01.04.2010 som dal kancelárii pokyn opakovane doručovať potrebné č.l. tým účastníkom, u ktorých je závada v doručovaní.

Vo veci bude možné ďalej konať po odstránení závad v doručovaní; následne bude spis predložený KS v TT na rozhodnutie o odvolaniach odporcov v 7. a 8. rade (odvolania z č.l. 120 a 127).

Prieťahy v konaní sú spôsobené tým, že sa doposiaľ nepodarilo doručiť účastníkom potrebné listiny. Len na okraj uvádzam, že odporkyni v 3. rade sa bude doručovať už na tretiu adresu jej pobytu. Prieťahy v konaní spôsobuje aj odporca v 4. rade (sťažovateľ),

ktorý doteraz neuviedol súdu adresu, na ktorú by bolo možné doručovať mu súdne zásielky; aj v podaní na ÚS uvádza ako svoju adresu „P.“, na ktorej sa však už dlhodobo nezdržiava, a dokonca podľa oznámenia RO SR sa v registri nenachádza (pričom telefonickým šetrením na OO PZ v Py dňa 01.04.2010 bolo zistené, že táto adresa odporcu v 4. rade v RO uvedená je).

Prieťahy v konaní spôsobuje aj odporkyňa v 5. rade (sťažovateľova manželka), ktorá doteraz neuviedla súdu adresu, na ktorú by bolo možné doručovať jej súdne zásielky; o jej adrese platí to isté, čo u odporcu v 4. rade.»

Predsedička okresného súdu k chronologickému opisu a stanovisku zákonného sudcu vo vyjadrení ďalej uviedla:

„Dňa 28.04.2008 som spísala zápisnicu o prerokovaní vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu SR so zákonným sudcom Mgr. V. Z., ktorý uviedol, že nariadi termín pojednávania na najbližší možný termín. Na č.l. 175 sa nachádza písomný pokyn sudcu pre kanceláriu, aby predvolala účastníkov na termín pojednávania stanovený na deň 08.10.2008. Tento pokyn je zo dňa 31.07.2008. Dňa 10.09.2008 sťažovateľ oznámil písomne súdu, že v čase pojednávania nebude spolu s manželkou na území SR. Ďalší termín pojednávania bol stanovený na deň 01.12.2008, pričom sa súdu na tento termín nepodarilo doručiť predvolanie sťažovateľovi, ktorý však prostredníctvom e-mailu doručeného dňa 13.11.2008 na sekretariát tunajšieho súdu svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil. Pojednávanie dňa 01.12.2008 sudca odročil na neurčito za účelom zisťovania osôb z okruhu rodinných príslušníkov odporcov v 4. a 5. rade za účelom ich ustanovenia za opatrovníkov. Dňa 26.01.2009 sťažovateľ súdu telefonicky oznámil správne meno odporkyne v 5.rade, žiadal súd, aby vyzval navrhovateľa na opravu návrhu a uviedol, že spolu s manželkou sa dlhodobo zdržiava v zahraničí a nebudú sa zúčastňovať pojednávani v predmetnej veci. Dňa 15.04.2009 bolo súdu doručené ich písomné vyjadrenie. Dňa 23.04.2009 súd vydal uznesenie, ktorým pripustil zmenu návrhu. V súdnom spise sa ďalej nachádzajú nedoručené zásielky a úradný záznam asistentky senátu o chýbajúcich číslach listov súdneho spisu, taktiež správa o stave veci vypracovaná dňa 05.01.2010 dozornou úradníčkou. Na č.l. 280 sa nachádza úradný záznam, ktorým som vyzvala zákonného sudcu, aby nariadil termín pojednávania vzhľadom na právoplatný nález Ústavného súdu SR

a vykonávaný dohľad v súvislosti s mojim konštatovaním zo dňa 28.10.2009 o opodstatnenej sťažnosti na prietahy v konaní. Zákonný sudca ustanovil dňa 01.04.2010 odporcom v 2. rade, 4. rade a 5. rade procesnú opatrovníčku podľa § 29 ods. 2 O.s.p. a v ten istý deň dal kancelárii pokyn na doručenie uznesenia spolu s odvolaním zo dňa 04.06.2007, ktoré podala odporkyňa v 8. rade proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. PN-4C 5/2000- 110 zo dňa 10.05.2007, ktorým súd pripustil, aby odporkyňa pristúpila do konania na strane odporcov a súčasne pripustil i zmenu návrhu.“

V závere svojho vyjadrenia predsedníčka okresného súdu súhlasila s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

V zásade rovnaké skutočnosti, čo sa týka priebehu posudzovaného konania na okresnom súde, zistil aj ústavný súd z obsahu súdneho spisu, ktorý mu bol predložený 19. apríla 2010.

Právny zástupca sa k stanovisku okresného súdu vyjadril podaním zo 6. mája 2010, v ktorom uviedol, že *„sťažovateľ odmieta tvrdenia zákonného sudcu vo veci, podľa ktorých sťažovateľ ako žalovaný vo 4. rade spôsobuje prietahy v konaní... Sťažovateľ napriek svojmu pobytu v zahraničí aktívne komunikoval so súdom o čom svedčí aj jeho telefonický rozhovor dňa 26.1.2009 ako aj jeho podanie zo dňa 14.4.2009.“*

Právny zástupca vo vyjadrení ďalej uviedol, že *„spolu so sťažnosťou na prietahy v konaní doručenou súdu dňa 2.10.2009 zaslal súdu aj splnomocnenie vystavené sťažovateľom. Označené splnomocnenie bolo vystavené na zastupovanie sťažovateľa v konaní 4C 62/2008 v celom rozsahu... Vzhľadom na zaslanie plnej moci Okresnému súdu nie je zákonné ani ustanovenie opatrovníka sťažovateľovi súdom dňa 1.4.2010.“*

V závere svojho vyjadrenia právny zástupca súhlasil s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení

jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý

znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Podľa § 29 ods. 2 OSP pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť sporu, v ktorom je sťažovateľ žalovaným, ústavný súd ju podrobne zhodnotil už v predchádzajúcom náleze sp. zn. II. ÚS 286/07 z 28. februára 2008, preto sa týmto kritériom podrobnejšie nezaoberal. Podľa tohto názoru ústavného súdu dĺžka konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej náročnosti prerokúvanej veci.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania. Ústavný súd konštatuje, že po vydaní nálezu sp. zn. II. ÚS 286/07 z 28. februára 2008 zistil také okolnosti, na základe ktorých treba konštatovať, že sťažovateľ významne prispel k predĺženiu konania v predmetnej veci. Okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti uviedol (a vyplýva to aj z obsahu súdneho spisu), že správanie sťažovateľa od vydania nálezu ústavného súdu malo vplyv na doterajšiu dĺžku konania, a to najmä tým, že okresný súd nevedel doručiť sťažovateľovi ani manželke sťažovateľa (účastníčka konania, pozn.) súdne zásielky (predvolania na pojednávania, uznesenie o pripustení zmeny návrhu), ako aj skutočnosť, že sťažovateľ a manželka sťažovateľa neoznámili adresu na doručovanie písomností, hoci sťažovateľ: 1. nahliadal do spisu a písomne oznámil, že spolu s manželkou nebude na území Slovenskej republiky v deň pojednávania (10. septembra 2008), 2. urobil e-mailové podanie (13. novembra 2008), ktoré ale nedoplnil originálom do troch dní, 3. telefonicky oznámil správne meno svojej manželky (úradný záznam z 26. januára 2009), 4. urobil písomné podanie, v ktorom uviedol adresu, na ktorej sa dlhodobo nezdržiava. Ústavný súd síce akceptuje obranu sťažovateľa týkajúcu sa nesprávneho postupu okresného súdu v súvislosti s predložením splnomocnenia spolu so sťažnosťou na prietahy a pri ustanovení opatrovníka sťažovateľovi (tento postup okresného súdu je vyhodnotený na inom mieste tohto nálezu), ale zároveň dodáva, že sťažovateľovi, resp. jeho právnomu zástupcovi doložiť nič nebránilo splnomocnenie do predmetného spisu. Aj preto, ale aj s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu ústavný súd neuveril, napriek opakovanému tvrdeniu sťažovateľa, že jeho prístup ako účastníka konania, v ktorom namieta porušenie svojich práv, je, čo sa týka do snahy o jeho skoré skončenie, dobromyseľný. Uvedené správanie sťažovateľa ústavný súd preto vyhodnotil ako konanie sťažujúce postup súdu.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, bol postup samotného okresného súdu.

Po doručení nálezu (21. apríla 2008) bol okresným súdom nariadený termín pojednávania (31. júla 2008) na 8. október 2008. Okresný súd aj napriek predchádzajúcim

problémom s doručovaním listín súdu účastníkom, tieto problémy nedokázal účinne odstrániť, čo sa objektívne odrazilo na doterajšej dĺžke konania v posudzovanom období. Po zistení hliadky Mestskej polície Piešťany, že sťažovateľ sa na adrese trvalého pobytu nezdržuje „cca 1 rok“ (11. novembra 2008), a z vyjadrenia sťažovateľa (14. apríla 2009), ktorým okresnému súdu oznámil, že sa dlhodobo zdržuje spolu s manželkou v zahraničí, pričom neuviedol adresu na doručovanie, okresný súd nevyužil inštitút opatrovníka podľa § 29 ods. 2 OSP.

Ústavný súd zistil aj ojedinelé obdobie nečinnosti v posudzovanom období, a to od 7. augusta 2009 (výsledky neúspešného doručovania, pozn.) do 1. apríla 2010 v dĺžke necelých 8 mesiacov, keď okresný súd uznesením ustanovil opatrovníkov účastníkom, ktorým nevedel doručiť súdne zásielky.

Ústavný súd poznamenáva, že v zmysle svojej konštantnej judikatúry nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri napr. rozhodnutie I. ÚS 128/03 z 25. júna 2003 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Ústavný súd uvedené obdobie nečinnosti nepovažoval aj vzhľadom na okolnosti daného prípadu, ale najmä na prístup sťažovateľa za signifikantné z hľadiska namietaného porušenia označených práv.

Ústavný súd neprehliadol ani procesné pochybenie okresného súdu, ktoré spočívalo v ustanovení opatrovníka sťažovateľovi uznesením sp. zn. 4 C 62/2008 z 1. apríla 2010, hoci sťažovateľ k sťažnosti na priet'ahy v konaní doručenej okresnému súdu 2. októbra 2009 pripojil aj splnomocnenie na zastupovanie v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 62/2008.

Ústavný súd na základe opísaného priebehu konania pripúšťa, že postup prvostupňového súdu v niektorých obdobiach konania nebol vždy efektívny a sústredený, ale aj pri zohľadnení podielu okresného súdu na doterajšej dĺžke konania, vzhľadom na správanie sťažovateľa ako účastníka konania v posudzovanom období, ktoré je podrobnejšie popísané v predchádzajúcich častiach tohto nálezu, a absenciu dobromyseľnosti sťažovateľa v jeho postoji k urýchlenému odstráneniu jeho právnej neistoty ústavný súd dospel k názoru, že v daných konkrétnych okolnostiach prípadu doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 62/2008 v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 286/07 z 28. februára 2008 nedošlo k zbytočným priet'ahom, a tým ani k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok nálezu).

Vzhľadom na uvedený záver ústavného súdu už bolo bezpredmetné rozhodovať o ďalších nárokoch sťažovateľa uplatnených v jeho sťažnosti (návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, o trovách konania a pod.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2010